

मारुत्यनुष्टुप् । का° [५.५.११.] कर्मपात्राणि जुहोति शूर्पेण मूर्धनि कृत्वा दक्षिणेऽग्नौ प्रत्यञ्जुषी ज्ञायापती वा दक्षिणेनाकृत्य तीर्थेन पूर्वेण वेदिमपरेण वा यद्वामऽस्तीति । यवपिष्टेन निर्मितानि संतानपरिमितान्येकाधिकानि वर्तु-
लादिव्रपाणि (24.) कर्मपात्राणि । तानि शूर्पेण पत्नी दक्षिणाग्नौ जुहुयादित्ये-
कः पक्षः दम्पती द्वौ वा जुहुयातामित्यपरः पक्षः । तौ च दक्षिणेन मार्गेण ता-
नि पात्राण्याकृत्य वेदेः पूर्वदिशि पश्चिमदिशि वा स्थित्वा जुहुयाताम् । अथ म-
न्त्रार्थः । ग्रामे वसतो वयं यदेनः पापं ग्रामोपद्रववृषं चकृम कृतवन्तः । तथा-
रण्ये वसतो यदेनो मृगोपद्रववृषं चकृम । तथा सभायां स्थिता यदेनो महाजन-
तिरस्कारादिकं चकृम । तथेन्द्रिये जिह्वोपस्थवृषे प्रीतिमन्तो वयं यदेनः कलञ्जभ-
क्षणपरस्त्रीगमनादिकं चकृम । तथान्यत्रापि भृत्यस्वाम्यादौ यदेनः ताडनावज्ञादि-
कं चकृम तदिदं सर्वं पापमवयज्ञामहे विनाशयामः । अवपूर्वी यजिर्नाशनार्थः ।
स्वाहा एतद्विदेवतयै पापविनाशिन्यै दत्तम् ॥ ४५ ॥

मो षू ण इन्द्रात्र पृत्सु देवैरस्ति हि ष्मा ते शुष्मिन्नवयाः ।

महश्चिद्यस्य मीढुषो यव्या हविष्मतो मरुतो वन्दते गीः ॥ ४६ ॥

ऐन्द्रमरुदेवत्या विराट् । यस्या दशाक्षराश्चत्वारः पादाः सा विराट् । चतुर्थ
एकाधिकोऽत्र (25.) । का° [५.५.१२.] मो षू ण इति यजमानो जपतीति । पृ-
त्स्विति संग्रामनाय [निघ° २.११.] हे इन्द्र अत्र पृत्सु एषु संग्रामेषु वर्तमानः
देवैस्त्वया सह सख्यं प्राप्तिर्मरुन्नामकैर्देवैः सहितस्त्वं नोऽस्मान्मो विनाशयेति
शेषः । मोशब्दो निषेधार्थः सुशब्दो विनाशाभावस्य सौष्ठवं ब्रूते । तथा सति
विनाशलेशो मा भूदित्यर्थः संपद्यते । क उपकार इति चेत् । शुष्मेति बलनाम
[२.१. (26.)] । हे शुष्मिन् बलवन्निन्द्र ते तव अवयाः अवयुतो यागः पृथग्भा-
गोऽस्ति हि स्म विद्यतऽएव खलु । अवपूर्वस्य यजतेरेतद्रूपम् । मिह सेचने
धातुः । मीढुषो वृष्टिप्रदत्वेन सेतुः । हविष्मतो हविर्योग्यस्य तव यव्या यवमयैः
कर्मपात्रैर्निष्पन्ना होमक्रिया महश्चित्पूजा खलु । तस्य यथोक्तपूजोपेतस्य तवा-
स्मासु कृपालुत्वं युक्तमिति भावः । किं च गीरस्मदीया स्तुतिव्रपा वाक् मरुतो